

Gosp. prvomestnik Seunig pozdravi novo izvoljene gospode glavne odbornike ter jih pozivlje svoje sile posvetiti družbenim namenom.

Glavni odbor izreče svojo zahvalo in priznanje izstopivšemu članu odbora gosp. župniku Josipu Jeriču za njegovo delovanje v odboru ter naroči tajniku, to pismeno naznaniti gospodu župniku.

Vsled mnogih sprememb v osebnosti glavnega odbora uredé se na novo odseki ter v posamezne odseke tako-le voli:

V odsek za splošne reči: gg. Detela, Kastelic, Murnik, dr. Poklukar, Robič, dr. M. Wurzbach.

V odsek za gozdarstvo: gg. Detela, Goll, Lenarčič, Witschl.

V odsek za vinarstvo, sadjarstvo in rejo drobnine: gg. baron Lazzarini, Lenarčič, Neweklovski, dr. Poklukar, Povše.

V odsek za poljedelstvo in živinarstvo: gg. baron Lazzarini, Kastelic, Murnik, Povše, J. Fr. Seunig.

Pri vseh odsekih ima sodelovati tajnik.

Zarad treh posestnikov, ki so prodali pred časom svojo obdarovano goved, naroči glavni odbor tajništvu primerne ukrepe.

Na prošnjo vodstva štirirazredne ljudske šole v Šentvidu nad Ljubljano podeli glavni odbor tej šoli dve ptičji valilnici.

Družbenemu vrtnarju sklone glavni odbor vsled vložene prošnje povečati stanovanje, mu odločiti prostor za eno kravo proti temu, da družbi gnoj ostane ter mu letošnjo košnjo sena za 50 gid. prepustiti.

Vlogo družbenega člana M. Ambrožiča iz Mojstrane zarad regulovanja Save pri Mojstrani sklone odbor predložiti sl. c. kr. deželni vladi, s primernimi opazkami.

Prošnjo občine Laže za podporo k napravi kála odstopi odbor s priporočilom na slavno c. kr. deželno vlado.

Na poziv dunajske borze za žito in moko sklone glavni odbor vložiti na državni zbor peticijo, da se uvede prosto uvažanje uže rabljenih vreč.

Glavni odbor vzame na znanje poročilo o občnem zboru c. kr. kmetijskih družeb v Gradci, Celovcu in Solnogradu.

Zarad pritožeb o izpiti na podkovski šoli, o katerih omenja gosp. glavni odbornik Lenarčič, sklone glavni odbor primerne ukrepe.

Na podlagi sklepa občnega zbora uravná glavni odbor stanje uradnikov ter njih plač in določi delovalni krog uradnikom.

Na novo se sprejmó v družbo:

Dolinar Fr., župnik v Horjulu;

Hočevan Ant., župnik Št. Jakubu;

Inocente Jos., trgovec v Postojni;

Inocente Fr. gostilničar v Postojni;

Jelovšek Karl, posestnik na Vrhniki;

Lavrenčič Mat., posestnik v Postojni;

Morel Jak., posestnik v Hrašah;

Oberman Marka, posestnik v Draščah.

Obraczay Robert, graščak na Impolci;

Palme Jos., graščak v Dolu;

Premar Ign., posestnik v Primosteku;

Pečarič Ive, posestnik v Metliki;

Prus Jurij, posestnik v Romačini;

Pezdirec M., posestnik v Metliki;

Pollak Jan, trgovec v Ljubljani;

Šašel Jan., župnik v Adlešicah;

Trček Jan., trgovec v Ljubljani.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne julija 1886. leta.

S podukom v podkovstvu združen je tudi nauk o ogledovanji živine in mesa. Kdor želi biti sprejet v podkovsko šolo, mora se izkazati:

1. S spričevalom, da se je pri kakem kovaču za kovaškega pomočnika izučil;

2. z domovinskim listom;

3. s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega obnašanja, in

4. da zna brati in pisati slovensko.

Revni učenci zamorejo tudi dobiti štipendijo po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilci za štipendijo imajo predložiti:

1. ubožni list,

2. spričevalo poštenega obnašanja, in

3. potrdilo, da so uže dve leti za kovaške pomočnike delali. Prošnje z dotičnimi spričevali imajo poslati vsaj do 15. decembra glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca decembra 1886. l. Kdor preskušnjo dobro prestopi, more po postavi od 1873. leta patent podkovskega mojstra dobiti, ker sedaj brez preskušnje nihče ne more postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec ima skrbeti le za to, da si za šolski čas oskrbi živež in stanovanje ter potrebne šolske knjige. Stanovanje dobijo učenci za majhno plačo v šolski hiši.

Učenci naj se oglašé vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmirom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih bolezni, pa tudi premalo izurjenih ogledovalcev živine in mesa, toraj naj bi županstva svojo skrb obračala na to, da dobi vsaka občina vsaj enega dobrega kovača in ogledovalca živine in mesa.

V Ljubljani 19. maja 1886.

J. Fr. Seunig,

prvosednika namestnik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis,

začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli vršile se bodo dne 28. in 30. junija t. l., in sicer: 28. junija skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskali podkovske šole, 30. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri se hočejo podvreči tej skušnji, naj se oglašé pri podpisnem vodstvu do 15. dne junija t. l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani

dne 19. maja 1886.

Dr. Karol vitez Bleiweis.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

30.

Pri kralju dahomejskem.

(Konec.)

Med tem se je stemnilo, kralj mi je napil še za slovó, in potem sem šel v svoje stanovanje. Ali k po-

čitku še nisem šel, nisem mogel iti, pribajali so velikaši na obisk, oni pa, ki niso mogli sami priti, poslali so trstino, ter mi tako skazali spoštovanje. Celó kralj mi je poslal tako palico, ko so jo izročili, padli so vsi po tleh in poljubili jih. Druzega dne so bile zopet vojaške vaje. Prikorakalo je do 4000 vojakov, toda pri teh nisem opazil pravega reda vojaškega. Načelniki nekterim četam so prijezdili na zanikrnih konjih, druge so prinesli v nosilih. Na to je prikorakalo do 8000 vojakinj z mrtvaškimi glavami na zastavah in bobnih. Koj so pokazale, kaj znajo; puhale so čez visoke in široke ograje trnjeve, ter zarobile za ograjo se potikajoče robove. Stopaje mimo kralja voščile so mu v slavnostnim ogovoru srečo, da ima tako hrabre vojakinje. Naposled je pridrl polk vojakinj, ki je bil na glasu zbog tega, da nikdar ne zarobi sovražnikov, ampak vse poseka. Predstavili so najglasovitiše načelnice, in jako je veselilo kralja, ko je bil opazil, da pazljivo zapisujem vse. Zagotavljal me je v slovesnem nagovoru, da je on prvi knez v Afriki, prav tako mogočen proti drugim, kakor kraljica angleška proti Španjski in Portugaljski.

Sedaj smo šli obedovat. Meni so skazali to osobito čast, da sem sedel sam pri kralju za posebno mizo, in pil iz kozarca, drugi navzoči Španjci in Portugaljci pri drugih mizah, kakor tudi slučajno navzoči princ ašanski, pa so pili iz kalabas. Le-tá me je dalj časa pisano gledal, naposled je zahteval kozarca tudi on, toda kralj ga je opomnil, da on je črnc, toraj naj pije iz kalabase, ako mu ne ugaja, naj pa gré. Na vse zadnje sva pila s kraljem na zdravje kraljice angleške, ali pila sva iz — človeške čepinje.

Naslednjega sem obiskal kralja v sami palači. Preko dveh predvorov sem prišel na glavni dvor. Po vseh dvorih so stali oroženci. Kralj je sedel na rudečem tepihu. Kedar sem se mu približal, ustal je in me povprašal, če sem bil zeló naveličan včerajšnje dolge seje. Po obedu so nastopili najviši uradniki razno oblečeni in našemljeni. Nekoliko v stran od kralja so ležale v podobi trikota tri človeške glave, in za njimi je stala polna kalabasa mrtvaških glav, in tudi sedem zastav je bilo z mrtvaškimi glavami nasajenih. Ti grozobudni ostanki so spominjali slavne zmage nad Mahici. V tisti krvavi vojni so predrzne vojakinje osvojile v enem dnevu 126 krajev, da-si so bili vsi ograjeni in utrjeni z visoko in široko trnjevo ograjo. Pred kraljem ležeče glave so bile odrezane najvišim dostojanstvenikom mahiškimi.

Kralj je pričel plesati med nastavljenimi glavami, in družba je vriskala. Kedar je doplesal, vprašal me je, ali bi hotel naslednjega dne obglaviti štiri izdajice. Jaz sem, kaj pak, odklonil to čast, a sem vendar šel tudi naslednjega dne na veselice dvorske. Vse je bilo prav tako, kakor poprejšnjega dne. Naposled so privlekli obsojene izdajice. Pokleknil so pred kralja, in še enkrat so jim povedali njihove zločine. Potem so jih potegnili za kralja, in obglavila sta jih prvi minister in še en dostojanstvenik. Mene je obrizgala kri. Star, grd dedec pa je brzo vjel krvi v kalabaso, in je hlastno pil, potem je prilil ruma, in ponudil meni piti. — Lepa hvala! Trupla so vlekli iz mesta in vrgli v jamo, kjer so jih gotovo kmalu osledili in požrli volkovi in jastrebi.

Petega dne sem šel zopet h kralju, peljali so me v oni oddelek palače, ki je bil olepšan z vzdanimi mrtvaškimi glavami. Nastopili so štirje možje z volovskimi repi, in začeli plesati pred kraljem. Potem je prišla mati kraljeva, stara 70 let, pa babica kraljeva, stara čez 90 let. Naprej je prineslo pred njima devet žensk devet ponev človeških črepinj in drugih kosti. Stari ženici ste se vrgli na tla pred kralja, poprašili s prahom, vstali in začeli plesati. Tudi kralj je šel plesat, ko je bil popreje mene naprosil, da sem mu dromljal

na dromljo. Naposled sem prišel na vrsto še jaz, skazali so mi nenavadno čast, plesal sem s kraljevimi ljubljenkami, ki so bile okronane s srebrnimi kronicami. Take kronice nosijo tudi žene prvih ministrov. Tem ljubljenkam kraljevim mora vse iti s pota, kedar kam gredó.

Da-si so barbarski bili ti običaji na dvoru kralja dahomejskega, vendar se je zboljšalo marsikaj za njegovega kraljevanja. Vzlasti je hvalevredno to, da je odpravil žrtvovanje robov ob pogrebi. Predniki njegovi so prodajali svoje podložnike v robstvo, a on je prodajal edino le na vojski zarobljene tujce, pa one, katere so mu nalovili na lovih po sosednjih krajinah. Res se grozovito trgajo rodbinske vezi pri takih lovih in prodajah, ali črni tega ne občutijo tako hudo, kakor mi, Črni tolmač moj iz Sierra Leone našel je slučajno tu svojo mater v robstvu. S početka je bil jako vesel, kakor je bilo videti, rekel je, da jo hoče odkupiti in seboj vzeti. Toda, ko je preračunal, koliko bi ga to stalo, premislil se je ter omenil: „E, saj tu se jim ne godí preslabo.“

* * *

Kaj pa naši žganjarji, ki svoje starše preklinjajo in pretepajo, porekó na to?

Govor gosp. poslanca dr. Poklukarja v državnem zboru dné 13. maja 1886 o odpisovanju zemljišnega davka.

(Dalje.)

Gozdne parcele so posebno ondi, kjer se občinski gozdi nahajajo, velike, in če bi bili tekst postave pustili, kakor se nam je taisti prvič predložil, bi se ne bil nikak odpis davka dovolil, kakor k večjemu tedaj, ako bi bila vsaj četrtna lesa velike parcele vničena. Pri parcelah toraj, ki so, recimo, 200 oralov velike, bi moralo najmanj 50 oralov vničenih biti, da bi se kaj davka odpisalo.

Tudi opozorujem, da je posebno pri gozdu to vprašanje imenitnejše, ker je ono ob enem podlaga predloženim določilom za odpisovanje davka „pro praeterito“. Stan lesa določuje se po starosti, tista starost se potem pomnoži s številko, kolikor je namreč lesa prirastlo in pa s številom let in odpis davka, se določi v tisti svoti, v kakoršni se je davek v preteklosti plačeval. Pri gozdu je bilo toraj vprašanje imenitno. Še bolj imenitno pa je bilo tisto pri drugih kulturah, kajti v deželah, kjer parcele niso tako na drobno razkosane, kakor v Dalmaciji, Istri in na Kranjskem, so velike parcele v navadi. Po dosedanjih določbah pa nismo imeli nobene pravice, odpis davkov zahtevati pri parceli, ki je merila, recimo 8 oralov, če ni bilo na nji vsaj dva orala pridelka vničenega. V predloženem načrtu je pa odločen „minimum“, ki bo velike parcele škode branil.

Pri četrti alineji ozirali smo se na vse tiste želje, ki smo jih od mnogih strani čuli, da bi se namreč ozirali na škode, ki so kmetijstvo po skušnjah poslednjih let večkrat zadevale. Tukaj se pač ne morem slagati z nazori predgovornika one strani, gosp. Siegelna, češ, razne škode so tukaj taksativno našteje. Jaz mislim tako, in prav veliko bi bilo vredno, če bi tudi gospod vladni zastopnik svoje nazore o tem vprašanju tako pojasnil, da tukaj škode niso taksativno našteje, temveč da se bode oziralo tudi na take škode, ki se v drugih, kakor tu naštetih podobah pri kmetijstvu pojavljajo. Če bi se v imenovanem paragrafu besedici „als“ (kakor) ne mogel dati ta navedeni pomen, bi bil jaz takoj za to, da se spremeni v „z. B.“ (na. pr.).